1/2022

Velkých Svatoňovic a Markoušovic

Zpravodaj občanů

Slovo redakční rady

Vážení čtenáři, na úvod našeho prvního čísla zpravodaje v roce 2022 nám dovolte popřát vám pevné zdraví, štěstí, spokojenost, více klidu než v roce minulém a vyslovit přesvědčení, že vše se konečně vrátí k normálu.

To umožní vrátit se k osvědčeným aktivitám a akcím probíhajícím v naší obci a informovat vás o nich prostřednictvím našich dopisovatelů.

Rádi bychom, aby nám neposílali příspěvky pouze zástupci spolků, ale abyste se k nim přidali i vy, naši čtenáři.

Příspěvky můžete zaslat na mail ***zpravodaj@velkesvatonovice.cz*** nebo odevzdat na obecní úřad. Můžete rovněž oslovit kteréhokoli člena redakční rady, který vám rád pomůže, pokud se necítíte schopni příspěvek sami zpracovat. Budete-li si přát, zachová i vaši anonymitu.

Redakční rada pracuje ve složení:

předseda
Viktor Marek – starosta obce

šéfredaktor
Dr. Josef Dvořák

členové
Ing. Libor Kneifel, Miloslav Košťál (kronikář obce), Mgr. Eva Prouzová a Ludmila Špetlová

Redakční rada

Informace pro občany

Zasedání zastupitelstva

Od vydání předchozího čísla našeho zpravodaje se zastupitelstvo sešlo celkem třikrát.

Poprvé se sešlo ještě v době výroby předchozího čísla – 13. října.

Na programu mělo obvyklé body – schválení rozpočtových opatření reagujících na vývoj hospodaření obce proti původně schválenému plánu, přípravu směny pozemků, která umožní uvést evidovaný stav do souladu se skutečností, a vedle toho i něco nového, a to schválení smlouvy o krátkodobém pronájmu pozemku od Lesů ČR. Ten je nezbytný pro přípravu navazující akce – revitalizace rybníka Aman.

Na dalším zasedání se zastupitelstvo sešlo 10. listopadu. Tentokráte mělo na jednání vedle obvyklých bodů i body mimořádné. Na základě nové legislativy přijalo obecně závazné vyhlášky ke svozu domovního odpadu a k ceně vodného a stočného. V návaznosti na to schválilo mandátní smlouvu se společností TRANSPORT Trutnov s.r.o., která bude i nadále provozovat v obci svoz odpadů.

Dále schválilo rozpočtové opatření, vyvolané potřebami hospodaření obce, a v návaznosti na pokračování změny rozvodů vedení nízkého napětí jeho ukládáním do země dalo souhlas ke smlouvám s ČEZ.

Pokračování na straně 3 >>

Sloupek starosty obce

Milý spoluobčané,

jeden náročný rok máme za sebou a vypadá to, že ani v tom novém to nebude „procházka růžovým sadem".

Od ledna jsme museli přijmout jednu nepříjemnou změnu, a to novou vyhlášku o odpadech. Nadšeni nejsme, ale legislativu dodržovat musíme. Pro zachování nastavené ceny je zapotřebí dále třídit odpad, alespoň v takové míře jako doposud, jinak cena poplatku zbytečně poroste. Momentálně máme nejnižší poplatek ze všech okolních obcí a rádi bychom ho zachovali. Prosím, třiďte, je to na Vás!

Rád bych uvedl na pravou míru informace o zvětšení kapacity školky, kterou jsme údajně slíbili realizovat do konce roku. Požadavek na rozšíření školky nám byl sdělen na konci školního roku a od té doby na projektu pracujeme. Důležitým krokem je zapsání záměru do Místního akčního plánu pro Trutnovsko, které proběhne v únoru. Bez toho nelze žádat o dotace. Určitě si umíte představit, jak je složitá a časově náročná realizace rodinného domu od projektu přes stavební povolení až k samotné stavbě a kolaudaci. U přístavby školky s finanční podporou z dotací je to vše mnohem složitější a časově náročnější. Pokud by vše šlo hladce, tak je to záležitost minimálně na tři roky.

Veškeré kulturní akce na konci roku 2021 a začátkem 2022 jsme byli nuceni zrušit, ale doufáme, že 25. března budeme moci v K-Klubu uspořádat tradiční setkání se seniory a hned následující den, 26. března, divadelní představení.

Přeji Vám pohodový rok plný úspěchů, splněných přání, a především pevné zdraví.

Viktor Marek, starosta obce

Kdy a kde jsme pro Vás

Změny provozních dob jsou vyhrazeny.

Obecní úřad

www.velkesvatonovice.cz
www.facebook.com/velsvat

Spojení:

tel.:	499 881 860
starosta:	724 180 857
místostarosta:	733 740 275
E-mail:	urad@velkesvatonovice.cz

Úřední hodiny:

Po a St	8.00-12.00, 13.00-17.00
Út a Čt	8.00-12.00
Pá	Pro veřejnost úřad uzavřen

Obecní knihovna:
Po 17.00 – 19.00

Hasičské muzeum je možno navštívit po domluvě na tel. 777 113 858, 606 605 524 nebo 607 877 248

Pošta

Po, St	13.00 – 16.30
Út, Čt, Pá	08.00 – 11.00

Potraviny

Večerka Velké Svatoňovice 388

Po - So	6.00 – 20.00
Ne	7.00 – 20.00

Ordinace praktického lékaře

MUDr. Radek Cvrček
Dům pro seniory, Velké Svatoňovice 210

Po	06.00 – 12.00
Út	07.00 – 12.00
St	17.00 – 20.00 (objednaní)
Čt	15.00 – 20.00
Pá	06.00 – 13.00 (12.00-13.00 objednaní)

tel. 499 397 525, mob. 776 150 525

Sběrný dvůr Trutnov:
(Horská 99, Trutnov)

Po, St a Pá	13.00 – 18.00
Út a Čt	08.00 – 13.00
So	08.00 – 12.00

Sběrné místo Velké Svatoňovice:

Po a St	08.00 – 17.00
Út, Čt a Pá	08.00 – 15.00

lze ukládat pouze papír, plast, bio odpad, rostlinný olej ze smažení, kovy, směsný odpad v pytlích zakoupených na OÚ, zářivky, elektroodpad, baterie, **zákaz ukládaní odpadu k bráně**

Skládka Bohuslavice:
Po - Pá 7.00-15.00
stavební odpad, rozměrný odpad

Svoz nebezpečného odpadu 9. dubna

Prodej mléka

Areál ZD Velké Svatoňovice
Út a Pá 7.00 – 9.00
(objednání na tel. 775 330 270)

Poruchy

- **dodávky vody**
  tel. 733 740 273, 733 740 274
  (voda@velkesvatonovice.cz)
- **obecního rozhlasu**
  tel. 733 740 273, 733 740 274
- **dodávky elektřiny**
  ČEZ Distribuce poruchy
  800 850 860 (volání zdarma)
- **dodávky plynu**
  Innogy 1239

Restaurace

K-Klub

Po, Út, Čt - So	11.00 – 15.00
St	11.00 – 20.00
Neděle zavřeno	

Sokolovna Markoušovice

Ne - Čt	17.00 – 21.00
Pá - So	17.00 – 23.00
Obědy Po -Pá	11.00 – 14.00

Restaurace Na Puškvorci
Denně 16.00 – 23.00
Středa zavřeno

Pekař

Velké Svatoňovice dvůr ZD

Út	8.00 – 9.00
Pá	7.00 – 7.40, 8.10 – 9.00

Velké Svatoňovice BUS Pod Kopečkem
Čt 8.45

U Masokombinátu Orlické uzeniny

Út	7.00
Čt	8.35

Markoušovice - náves
Čt 08.10 – 08.25

Vyvážení septiků a žump:

VaK Úpice a.s.	tel. 499 881 461 tel. 605 984 630
VaK Trutnov a.s.	tel. 604 252 528

Vystřihni mě a pověs kam budeš chtít, ať jsi v obraze.

<< Pokračování článku „Zasedání zastupitelstva“ ze strany 1

Vedle toho schválilo finanční dary pro Hospic Anežky České a Městské kulturní středisko v Červeném Kostelci.

Na třetím zasedání v tomto období se zastupitelstvo sešlo 8. prosince. Hlavními body jednání bylo schválení rozpočtu obce na rok 2022 a výhled na další roky. K tomu ještě schválení provozních výdajů základní školy a mateřské školky na rok 2022.

Dále schválilo cenu nabízených stavebních parcel a směnu pozemků pro potřebu obce.

Jako obvykle schválilo rozpočtová opatření, a nakonec i finanční dar knihovně a příspěvek do Svazku obcí Jestřebích hor.

Zastupitelstvo na tomto zasedání kvitovalo větší účast veřejnosti. Pokud vás zajímá některá otázka podrobněji, můžete se s body jednání seznámit v zápisech a usneseních na webových stránkách obce nebo ještě lépe, přijďte na zasedání a můžete do projednávání bodů i vstoupit, či vznést své požadavky nebo připomínky. Budete vždy vítáni.

J. D.

Svoz odpadů v roce 2022

Od 1. 1. 2022 se mění způsob platby za svoz domovního komunálního odpadu. Platba je stanovena formou místního poplatku.

Svoz bude prováděn každý sudý čtvrtek.

Ohlášení k místnímu poplatku bylo stanoveno do 30. ledna 2022 cestou vyplněných formulářů, které jste všichni obdrželi do domovních schránek. V době, kdy tuto informaci čtete v našem zpravodaji, byste měli být všichni již přihlášeni. Pokud jste tak dosud neučinili, urychleně navštivte obecní úřad a splňte tuto svou povinnost.

Splatnost poplatku je stanovena do 31. března 2022. Po jeho úhradě si na obecním úřadě vyzvednete identifikační známku k označení popelnice.

Pevně věříme, že nový způsob nenaruší již velmi dobře zaběhlý systém třídění odpadu z vašich domácností, který je i přínosem do obecní pokladny. Díky tomu jsme mohli stanovit poplatek za svoz v nižší úrovni než většina okolních obcí.

Obecní úřad

Proč nadále třídit odpad?

Mnozí z vás se asi nyní zamýšlí nad tím, zda má po změně systému placení poplatků za odpad smysl pokračovat v jeho třídění. Ač se to na první pohled možná nezdá, rozhodně má.

Současný poplatek 400 Kč na osobu a rok je nejnižším možným (a zároveň též nejnižším v širokém okolí). Ptáte se proč? Protože naše obec má velmi dobře fungující systém separace odpadu. Náklady na likvidaci směsného komunálního odpadu jsou téměř z poloviny pokrývány ziskem z odpadu vytříděného. Pokud jeho množství poklesne, pak bude samozřejmě nutné zvýšení paušálního poplatku. Tudíž pokud vytřídíme nejméně tolik odpadu jako doposud, paušální poplatek nebude v budoucnu nutné zvyšovat (nebereme-li v potaz globální růst cen).

Naopak pokud veškerý odpad odložíme do popelnic jako směsný a jeho množství překročí limit 200 kg/osoba/rok, nastoupí finanční penalizace. Je tedy v zájmu nás všech na třídění nerezignovat a dále v něm pokračovat. V rámci regionu patří naše obec mezi premianty v třídění, s velmi dobře vybudovanou recyklační infrastrukturou. Tak se snažme si tuto pozici udržet, a tím pádem ušetřit životní prostředí i vlastní peněženku. Pro vaši lepší informovanost i motivaci budeme ve Zpravodaji pravidelně zveřejňovat čtvrtletní souhrny hmotností jednotlivých složek odpadu, které společně vytřídíme a odevzdáme.

Zároveň bychom rádi upozornili na hlavní nešvary, se kterými se setkáváme na sběrných místech tříděného odpadu.

V kontejnerech se opakovaně objevuje odpad, který do nich nepatří – často směsný odpad z různých oslav a rekreačních pobytů, v létě i bioodpad. Zbytečně se též plýtvá prostorem sběrných nádob – především nezmáčknutými plastovými a kovovými nádobami, stejně jako nerozloženými kartonovými obaly. A bohužel velmi běžným jevem je nepořádek na sběrných místech. Ponecháním odpadu mimo sběrné nádoby je vlastně zakládána černá skládka. Odpadky následně roznáší zvířata či vítr, za teplého počasí obtěžují okolí zápachem. Jistě by se nikomu nechtělo žít vedle takového místa. Navíc se v mnoha případech jedná o směsný komunální odpad, který na tato místa vůbec nepatří. Měl by být vyhozen do popelnice. Pokud se vámi dovezený odpad do kontejnerů nevejde, nenechávejte ho povalovat se v okolí, často se při troše snahy do nádob ještě vejde. Pokud chcete uložit větší množství odpadu, pak plast se sváží v pondělí a papír ve středu (a bude větší šance, že v kontejnerech bude dostatek prostoru). Buďme zodpovědní a ohleduplní jak k sobě navzájem, tak k našemu životnímu prostředí.

T. Prouza

Náš seriál 2022

V dnešním díle našeho seriálu, kde vám připomínáme zajímavosti ze života obce nebo představujeme zajímavé osobnosti obce jsme zařadili rozhovor s paní **Danou Valešovou**, která je vícenásobnou přebornicí České republiky ve výcviku psů.

Jak to vše začalo?

Již od dětství jsem měla ráda pejsky. Toho prvního, skutečně mého, jsem dostala, když mi bylo 14 let. Nechtěla jsem ho jen tak na hraní, a tak bylo logickým vyvrcholením jeho výcvik – sportovní kynologie. Táhlo mne to však někam dál.

V dospělosti jsem si pořídila fenku **Bessy**. S tou jsem začala výcvik **Agility** – běh přes překážky. Dostavily se i první úspěchy, ale stále to pro mne bylo nějak málo. K posílení svých možností v soutěžení jsem si pořídila svou první Border Collii **Medy**. Toto plemeno se vyznačuje značnou soutěživostí, rychlostí a chutí se předvádět. Dává tudíž velké předpoklady k úspěchům.

Největších úspěchů jste však dosáhla v disciplíně Obedience – výcvik poslušnosti. Jak k tomu došlo?

Jak se říká, vše špatné je pro něco dobré. Měla jsem úraz kolene, a tak již nebylo možné běhat při soutěžích kolem překážek. Hledala jsem něco, co bych byla schopna zvládat, a bylo to tu. Vytvořily jsme skvělý tým (cvičitelka-psovod a pes) a dostavily se i toužené úspěchy.

Dana Valešová s Medy na MS v Itálii

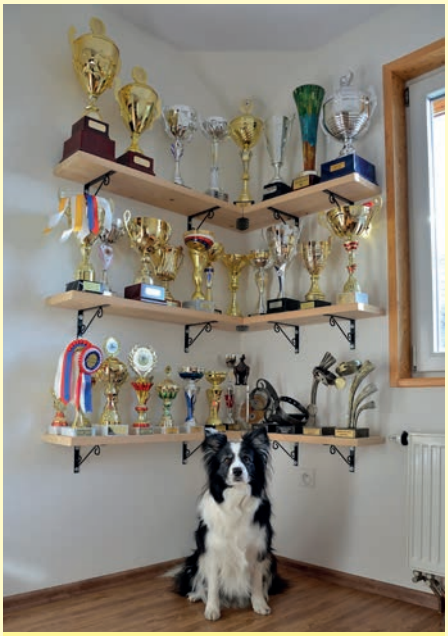

Medy se svými poháry

Medy s poháry za Kynolog roku 2013-2016

Nelze než se zeptat, jaké byly ty největší?

Získaly jsme například titul **Český obedience šampion, Finský obedience šampion, Šampion práce - kat. Obedience** nebo **Šampion výkonu BCCCZ**.

Vedle toho jsem pak 5x získala titul **Kynolog roku** a v týmu jsme 5x získaly titul **Mistr ČR Obedience v soutěži všech plemen**, 4x pak titul **Mistr ČR Obedience v plemenu Border Collie** a 6x jsme reprezentovaly Českou republiku na mistrovství světa.

Zde je to trochu náročnější. Soutěží cca 100 týmů, které se utkávají v kvalifikaci, z níž postoupí nejlepších 20 týmů do finále.

Nejlepší jsme byly s Medy v roce 2013 v Maďarsku. Vyhrály jsme kvalifikaci a jako vůbec

první český tým jsme postoupily do finále. Tam jsme obsadily 13. místo – dodnes nejlepší výsledek týmu ČR v této soutěži. Do finále jsme postoupily i v roce 2014 na MS ve Finsku, celkově jsme obsadily 14. místo.

A jak to bylo dál?

Medy je dnes 15 let – tedy, jak ví i neodborník, pro psa úctyhodný věk a již nezávodí.

V roce 2019 jsem si pořídila novou naději – opět fenku Border Collie **Missy**. Ta má za sebou první úspěchy. V loňském roce obsadila v listopadu na mistrovství České republiky Border Collií 4. místo a v prosinci při MČR všech plemen 2. místo, takže je z ní **vicemistr ČR**.

Co vlastně stojí za takovými to výsledky?

Cvičíme pravidelně minimálně 2x týdně a měsíc před závody nastupuje intenzivní trénink. To znamená každý den cca ½ hodiny.

A co mimo soutěže?

Ukázaly jsme se i na akcích v naší obci, jak pro děti na dětském dnu v Markoušovicích, tak na Svatováclavské pouti ve Velkých Svatoňovicích.

Missy s pohárem za 2.místo na MČR rok 2021

Missy s cvičitelkou

Dovolte poslední otázku – jaké jsou plány do budoucna?

Pokud to zdraví a okolnosti dovolí, rády bychom uspěly v mistrovství ČR a probojovaly se do kvalifikace na mistrovství světa, které bude tentokráte v Dánsku.

Tak ať se vám to podaří.

Rozhovor vedl J. D.

Velkosvatoňovické posvícení

Obecní úřad připravil na sobotu **6. listopadu** pro občany **posvícenskou zábavu** v sále K-Klubu.

Odpoledne od 16:00 hod. se mohli všichni přijít pobavit, posedět a dát si něco dobrého z nabídky restaurace, jejíž obsluha připravila posvícenské speciality. K tomu jim pěkně zahrála „Červenokostelecká cimbálovka". Návštěvníci si s ní mohli zanotovat známé národní písničky. Škoda jen, že nevytáhly i někoho k tanci.

Na odpolední posezení, jako již po několikáté, se přijeli pobavit obyvatelé Domova důchodců z Tmavého dolu, které u nás vždy rádi přivítáme.

Návštěvnost bohužel ovlivnila nová vlna koronaviru a to, že neočkovaní návštěvníci se museli u příchodu testovat na bezinfekčnost. A očkovaných zde ještě mnoho nebylo. Snad již letošní posvícení bude co do návštěvnosti zdařilejší.

Večer od 19:00 hod. zahrála k tanci kapela „Hurwajz".

L. Š.

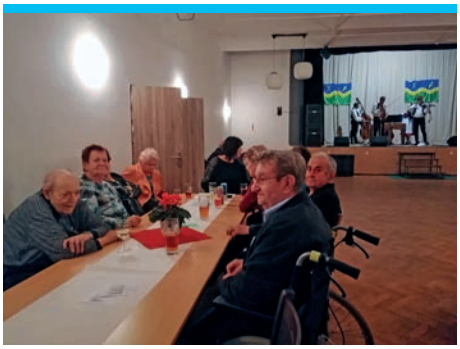

Ze života škol, spolků a obce

Mateřská škola

Jak to bylo o adventu…

Oslavy jsou za námi, než jsme se nadáli, Vánoce jsou už jen vzpomínkou a nový rok je v plném nasazení a síle. Já vás však pozvu ještě zpátky, do posledních tří měsíců roku 2021 a to konkrétně do mateřské školy.

První říjnový týden byl ve znamení vítání podzimu a taky výletů. Ty byly vynuceny plánovanou odstávkou elektřiny, ale to nebyl žádný důvod si je pořádně neužít. Hned v pondělí to byl **Hronov, Muzeum Pod čepicí** s úžasnou interaktivní výstavou a ve čtvrtek návštěva **Muzea magie a záchranné stanice v Jaroměři**. Podzimní znaky, práce na poli i co se děje na zahrádce, o tom všem byla ve školce řeč i praktická ukázka s ochutnávkou. V pátek jsme téma uzavřeli **„Bramborovým dnem“**. Další týden byl pro změnu zvířecí. Do školky jsme si pozvali návštěvu,

s **„exotickými zvířaty“** dorazil chovatel Tomáš Vodička. Ve středu jsme se vydali porovnat exotickou faunu s tou domácí, a také doplnit nabyté informace o polních pracích, kam jinam než do ZD. Samozřejmě nemohla chybět ukázka a praktické osahání zemědělské techniky, to by nám děti a hlavně kluci asi neodpustili. Bylo to moc prima, děkujeme. 😊 V pátek proběhl polední „zvířátkový“ den. V kulturním klubu v Malých Svatoňovicích pořádali výstavu **„Exotického ptactva“**, a tak jsme se tam, po řádném namasírování nožek, vydali pěšky. Na cestu zpátky nás ozdobila pírka, a co bylo nejlepší, potkali jsme zde i bývalé spoluškolkáčky, kteří odešli na základní školu do Malých Svatoňovic.

I přes komplikovanou situaci kvůli covidu, se nám povedlo uspořádat společnou akci pro rodiče a děti, a to v rámci projektu **„Otevřená škola“**. V neděli 17. 10. nás objednaný autobus zavezl do našeho hlavního města, do Prahy. Po zhlédnutí krásné **výstavy „Evoluce“** v Národním muzeu, jsme ještě mohli celou budovu řádně prozkoumat. Výhled z její kupole je úchvatný a díky skleněné podlaze i adrenalinový zážitek. 😊 Volný rozchod, který následoval, využili někteří k procházce po centru Prahy, někteří si našli jinou zábavu. Ve večerních hodinách jsme příjemně unaveni dorazili domů.

Další týden „nabušený“ akcemi a zážitky před námi… Do Trutnova zavítal báječný loutkoherec Víťa Marčík se svým **představením Robinson Crusoe**, a to jsme si ne-

mohli nechat ujít. Naši předškoláci skvěle spolupracovali a obrázky, které nakreslili, jsme moc rádi Víťovi předali. V úterý jsme se „hodili do gala“ a pozvali na návštěvu naši milou fotografku, Helenu Halamovou, aby nám vytvořila krásné vzpomínkové fotky s vánočním motivem. A byly moc povedené… 😊. Že „líně žije dýně“ jsme si ověřili týdenním tématem, při kterém proběhla i akce s rodiči **„Dýňování“**, který jsme spojili i s **„Oranžovým dnem“**

a **„Drakiádou“**. Vydlabané a ozdobené dýně ozdobily zahradu školky a každé ráno vítaly děti rozsvícenými svíčkami.

V pátek jsme s pomocí dětí **„zamkli zahradu“**. Hračky a lavičky odpočívají v domečku, a jak doufáme, usnuly také vosy, které nám celý podzim ztrpčovaly život a hry v horní části zahrady. Snad si na jaře najdou jiný domov. Říjen se blížil do svého konce, zbývaly dva dny do podzimních prázdnin, a oba byly ve znamení odstávky elektrické energie. V pondělí nám poskytl azyl **„Dům pod jasanem“** ve Voletinách u Trutnova. Děti si vyrobily mýdla, zkusily tkát a zjistily, odkud se vlastně bere nitka, kterou se ušije triko. Nakonec si každý vyrobil provázek a dopoledne uteklo jak mávnutím kouzelného proutku. V úterý nám školáci připravili **strašidelnou stezku kostlivce Břéti**, který se chudák po nehodě celý rozsypal. Plněním různých úkolů jsme nakonec pomohli Břetíkovi celou jeho kostru sestavit. Celá stezka byl připravena v sále K-klubu, kde bylo díky el. centrále, kterou zajistila obec, světlo a teplo. Děkujeme 😊.

Listopad, listopad… a s ním **„Dušičkový týden“**. V rámci tématu jsme donesli na hřbitov svíčky, zkoumali emoce, snažili se vyrovnat se smutkem, který do života patří, ten dětský nevyjímaje. V úterý proběhl ve školce **„Bílý den“**. A pak už jsme pomalu vyhlíželi sníh, vždyť sv. Martin byl už blizoučko, a tak jsme nechtěli tento zázrak promeškat. Ve čtvrtek 11. 11. základní škola přivítala všechny zájemce na **„Martinských dílnách“**, kde si mohl každý upéct

rohlíček a vyrobit lucernu. S tou se poté mohl vydat ke kapličce a držet palce, aby i letos sv. Martin dorazil. A povedlo se! Teď už jen aby se povedla i sněhová nadílka. Že k zimě patří i rýma, to už jsme si, nejen ve školce, několikrát ověřili. My však rýmu využili k povídání o zdraví a **„Doktorskému dnu“**. Teď už děti vědí, že v zelenině a ovoci najdou velké pomocníky a že pohyb je prospěšný. Při námětové hře na lékaře jsme si zase zkusili ošetřit zraněného i vymyslet další způsob léčby. Jaká legrace je s injekční stříkačkou jsme si pro změnu vyzkoušeli při trefování proudem vody na cíl. Tak snad bude příští očkování bez slziček. 😉 Na téma zdraví přirozeně navázalo téma „Otesánek“. I díky němu si děti upevnily poznatky o zdravém způsobu života, vyzkoušely si jaké je to pohybovat se s obrovským břichem a taky jsme zavítali do „Lenochova“, kde nás to ze začátku hodně bavilo, ale po chvíli nám začal pohyb chybět a přišla nuda. A protože z nudy rostou jenom chlupy, utekli jsme raději zpátky do školky. Bohužel jsme pro zhoršující se epidemiologickou situaci museli zrušit oblíbené „Věncování s rodiči“, „Besídku“ i vánoční posezení „Půjdem spolu…“, je nám to moc líto a pevně věříme, že příští rok už nás o tyto krásné chvíle neochudí. ☹️

Advent už nám začíná, a my si dobu čekání na Ježíška rozhodli zkrátit divadlem. Plánované představení na leden bylo raději přesunuto na listopad, a tak děti mohly v pondělí 29. 11. díky **loutkohercům ze Šumperka** zhlédnout tři krátké klasické pohádky. Na čtvrtek 9. 12. byla opět nahlášena odstávka el. energie, a tak jsme opět využili el. centrály a uchýlili se do sálu K-klubu. Tentokrát nás čekala **„Vločka, která spadla z nebe“** a děti ji, pomocí vyřešení úkolů, pomohly vrátit se zpět. Opět děkujeme školákům za hezký program a obci za zázemí. V pátek byla školka plná andílků a čertů, v přestrojení jsme nacvičili básničky a písničky, abychom byli perfektně připraveni na pondělní **návštěvu „Mikuláše“**. A přišel… Ve své nebeské knize našel všechny důležité informace, včetně malinkatých hříšků, ale protože jsme čerta do školky nepustili, proběhl jen slib s andělem a podání ruky s Mikulášem. Nechyběl ani balíček s adventním kalendářem a ovocnou nadílkou.

Vánoce jsou, věř mi, skoro přede dveřmi, další týdenní téma, a **školka voní cukrovím**. Děti si ho vykrájely, ozdobily, a nakonec si na něm taky pochutnaly. 😊 Po obci jsme roznesli vánoční přání, rodičům nachystali dárky, které děti vyrobily, a abychom si trochu odpočinuli, zajeli jsme se

Pokračování na straně 8 >>

<< Pokračování článku „Mateřská škola„ ze strany 7

podívat **do Úpice, do Dřevěnky**. Ta je celá betlémová, nemohli jsme se vynadívat, a dokonce si každý mohl vyrobit svůj malý papírový betlém! Byla to paráda. Už jenom dva dny zbývaly do uzavření školky před Vánocemi a už jsme měli trochu strach... nezapomněl na nás Ježíšek? Kdepak! Přišel a donesl velké množství dárků a nových hraček. Poděkovali jsme mu zpíváním koled a vánočních písniček a na rozloučení před Štědrým dnem si ještě uspořádali **„Zlatý a stříbrný den“**.

Předškoláci se zapojili do projektu „Děti čtou dětem“, který probíhá pod záštitou Mas Jestřebí hory. Celá školka je účastníkem projektu **„Se Sokolem do života“**. Takže máme pořád živo. 😊

Jsme moc rády, že se nám podařilo navázat spolupráci s firmami zabývajícími se distribucí tapet, a tím máme zajištěnou dodávku starých vzorníků, ze kterých se parádně vyrábí.

V kuchyni došlo s koncem roku ke změně. Paní kuchařka Petra Rýdlová odešla a přivítali jsme tak novou sílu v podobě Lenky Hůlkové. Přejeme jí, ať je u nás spokojená a ať jí to vaří 😊.

Co přinese nový rok? To si asi netroufá předpovídat nikdo. Postupně si zvykáme na nejistotu a učíme se rychle reagovat na přicházející změny. Třeba to za pár let zhodnotíme jako velký přínos kovidového období.

My z mateřské školy vám všem přejeme co nejklidnější rok, co nejpevnější zdraví, všeobecnou spokojenost a pohodu po celý nový rok.

Z MŠ zdraví Jana Müllerová

Základní škola

Přišel podzim v plné síle, dny jsou kratší, více fouká a prší, školní rok se již rozjel naplno. Od října **začaly svoji činnost kroužky**, děti se mohly přihlásit na vaření, sportovní kroužek, informatiku, badatelský kroužek, keramiku a dílenské tvoření. Kromě zvládání učení se konalo hned několik akcí, byl zahájen **plavecký výcvik**, školní družina navštívila místní knihovnu. Někteří šikovní počtáři se zapojili do **Logické olympiády**. Začátkem října opět nešel ve škole elektrický proud, a tak jsme se vypravili do Hronova **do muzea Pod čepicí** na interaktivní výstavu. Poté jsme si prohlédli **rodný domek A. Jiráska**, zasportovali jsme si v parku a těšili jsme se na oběd. Další výpadek proudu nás nasměroval do Jaroměře. Zde jsme zavítali do **Muzea magie a do záchranné stanice**. Obě místa byla kouzelná! Během října nás opět navštívil chovatel exotických zvířat, takže jsme si je mohli prohlédnout, něco se o nich dozvědět a kdo se nebál, mohl se s některými zvířaty pomazlit. Konec října patřil výletu do Prahy, který se uskutečnil v rámci **projektu OTEVŘENÁ ŠKOLA**. Tentokrát jsme společně s dětmi a jejich rodiči **navštívili Národní muzeum**, kde se konala výstava Zázraky evoluce. V rámci výstavy bylo možné vystoupat až do kopule, odkud byl krásný výhled po okolí muzea a na přilehlé Václavské náměstí. Blížil se konec měsíce

a my jsme ještě stihli zhlédnout v Trutnově **divadelní představení** Víti Marčíka pod názvem Robinson Crusoe. Celou hru zvládl jeden herec, tedy pokud nepočítáme jeho dětské spoluherce, které vtáhl do děje a na jeviště z řad diváků. Úžasný zážitek! Závěr měsíce října patřil jako každoročně strašidlům, duchům a jiným různým poletuchám. Už víte proč? Určitě ano, byl tu oblíbený **svátek Halloween**. Bohužel, spaní ve škole bylo kvůli výpadku proudu přesunuto na jiný termín.

Listopadové dny přinesly další akce. Navázali jsme na loňské úterky, které se nepodařilo dokončit. Vždy v úterý jsme se převlékli podle rozpisu, a tak nastalo **barevné úterý**, pyžamové úterý, kadeřnické úterý, anebo profesní úterý. Fotografie vám napoví, jak jsme se bavili. Po celý měsíc dětem přicházeli rodiče a přátelé školy povídat o svém povolání. Zaznělo tu vyprávění kriminalisty, policisty, strojvedoucího či poštovní doručovatelky. Děti poznaly, že je třeba se učit nejen ve škole, nýbrž po celý život.

Svatý Martin sice letos na „bílém koni" nepřijel, přijel však na hnědákovi a u kapličky jsme ho přivítali spolu s rodiči písničkami a básničkami. Ještě před tím jsme ve škole v dílničkách vyráběli z papíru svatomartinskou husu, svatého Martina a nezbytné lampičky, které nám svítily na cestu za Martinem. A protože jsme po návratu **nocovali ve škole**, bylo třeba si upéct i svatomartinské rohlíčky. Mňam, to byla dobrota! V listopadu proběhly rodičovské schůzky, které pro všechny žáky, jejich rodiče i paní učitelky skončily spokojeností. Známky byly zapsány do žákovských knížek a s radostí jsme se mohli pustit do dalšího zdolávání učiva. Konec listopadu se již nesl v duchu adventu. Přišel čas usebrání se, zklidnění a tvoření. Nejinak tomu bylo i u nás ve škole. Děti si vyrobily krásné věnce, které si odnesly domů, aby v neděli mohly doma zapálit první adventní svíci. Ve třídách zaplály plamínky svíček též.

A byl tu **prosinec**, čas příprav na Vánoce. I letos do školy zavítala trojice **Mikuláše, čerta a anděla**. Za sliby a písničku děti dostaly nadílku, kterou některé hned sluply. Po celý prosinec se konala školní soutěž ve zpěvu. Děti si připravily jednu lidovou písničku, jednu vánoční a jednu populární písničku. Zpívalo se hojně ve dvojicích, ale někteří si dali sólo. Tleskali jsme jim za odvahu!!! Ani v prosinci se nepodařilo ustálit

dodávky elektřiny, a tak jsme se přesunuli do K-Klubu, kde jsme se malinko učili, ale též jsme si hráli a vyráběli. Bohužel se letos opět nekonalo rozsvěcení obecního vánočního stromku, ani se nekonala vánoční be-

Pokračování na straně 10 >>

<< Pokračování článku „Základní škola„ ze strany 9

sídka pro seniory a rodiče. Situace spojená s covidem je nedovolovala. Opatření je třeba dodržovat, a tak se i stalo. **Ve škole jsme si Vánoce ale užili!** Nejen že jsme upekli cukroví, poslouchali jsme a zpívali jsme koledy, ale nadělovaly se dárky kamarádům, ale i do družiny, zdobili jsme stromeček a všichni jsme se těšili na Vánoce doma.

Krásným zážitkem byla **návštěva výstavy betlémů na Dřevěnce v Úpici a vycházka v mrazivém počasí k betlému do Malých Svatoňovic** byla příjemná. Každý z nás si napsal své přání do knihy, zazvonil na zvoničku a byl čas se vrátit zpět.

Čtvrt roku uplynulo jako voda, jsme o něco chytřejší, něco nového jsme se určitě naučili, ale taky jsme se vrátili ke svým kamarádům zpět do školy, nemuseli jsme být zavření doma, z čehož někteří měli obavu, viděli jsme mnoho krásných míst, poznali jsme zajímavé lidi, máme na co vzpomínat.

Dovolte mi se na tomto místě rozloučit s naší kuchařkou Petrou Rýdlovou, které všichni včetně dětí děkují a přejí úspěchy v novém zaměstnání. Ve svém kolektivu jsme přivítali paní Lenku Hůlkovou, která nastoupila na její pozici.

Dodatečně vám přeji pevné zdraví v novém roce. Ať se vám všem daří!

Mgr. Jana Nosková

Oprava kostela v Markoušovicích

Jak jsme informovali v minulém čísle, Římskokatolická farnost v Úpici zahájila na podzim loňského roku opravu fasády věže kostela svatého Jana Křtitele v Markoušovicích.

Prvně dělníci odstranili starou, opadávající fasádu na spodní části věže. Následně ji opatřili novou fasádou. Následovala oprava fasády ve vrchní části a její nový nátěr, a lešení proto vyrostlo až k vrcholu věže.

Škoda jen, že se s opravou začalo až v podzimních měsících, neboť kvůli nepřízni počasí nemohla být oprava celé věže dokončena.

Dělníci pak odstranili lešení z horní části, která dnes září novotou a dává naději, že v tomto roce bude dokončena i spodní část. Ti největší optimisté věří, že i fasáda celého kostela.

J. D.

Jak to žije v Mraveništi

Milí čtenáři zpravodaje,

podzim utekl jako voda, školní rok je v plném proudu a nám v Mraveništi přináší stále spoustu zážitků.

Už jsme si tak nějak zvykli na proměny všedních dní. Někdy se zdá, že nic není stabilní a vše prochází změnou. A je důležité si i v takových chvílích v životě zachovávat jakési opěrné body, které jsou zdrojem jistoty a pomáhají nám se v probíhajících změnách lépe orientovat. Pro nás dospělé i děti v Mraveništi jsou takovými body různé slavnosti a rituály, které navazují na koloběh roku. Připomínají nám, že i přes měnící se okolnosti je tu zároveň něco stálého, co nám do životů vnáší řád a pravidelnost.

V listopadu si tak děti spolu s rodiči mohly prožít svátek sv. Martina, i když tentokrát v trochu pozměněné podobě s respektem k aktuální době. Místo tradičního průvodu vesnicí a obdarovávání sousedů rodiče s dětmi procházeli světýlky lemovanou svatomartinskou stezkou. Cesta vedla vesnicí od školy k místnímu kostelu a zpět. Podél stezky byly také umístěné lucerny s několika zastaveními, která vyobrazovala příběh svatého Martina a připomněla nám všem princip dělení, soucitu a spravedlnosti. Rodiče s dětmi cestu procházeli individuálně a podvečerní čas nabízel příležitost ke klidnému rozjímání i přátelskému zastavení s těmi, které jsme cestou potkali.

Začátkem prosince pak opět v komorní atmosféře proběhlo přivítání adventu. Děti v doprovodu anděla procházely adventní spirálou, která je obrazem cesty do našeho nitra. Cesty ke světlu (k našim vnitřním hodnotám), které následně můžeme vynést ven a prosvětlovat jím vše kolem nás. Slavení svátků má pro děti i pro nás dospělé velký význam. Pomáhá nám se zastavit v daném okamžiku, prožít něco výjimečného a zároveň působí léčivě pro naši duši. V náročných chvílích to pak může být jeden ze zdrojů síly a odolnosti.

Ani Mraveniště však není úplně imunní vůči současné situaci, a tak si v průběhu prosince prošlo výzvou v podobě covidové vlny. Na jeden týden se škola ocitla v karanténě, a i v Mravenčí školce a Minimravenečku bylo mnohem méně dětí než obvykle. Po týdnu se pak děti začaly do školy i školky znovu vracet, mohly si společně prožít předvánoční období a díky napadlému sněhu i řadu zimních radovánek.

Za zmínku stojí také to, že i v této době v Mraveništi probíhají akce dostupné pro veřejnost. Ať už je to setkávání nejmenších dětí a jejich maminek ve skupince Walinka, kterou připravuje Petra Němečková, nebo třeba tvůrčí dílna empatie pod vedením Jiřího Švece. Podrobnější informace k těmto aktivitám najdete na našich webových stránkách.

Nyní se pomalu blíží konec pololetí, na školáky čeká vysvědčení i krátké pololetní prázdniny. Zároveň se mohou těšit na společný lyžařský týden, kde budou moct zdokonalovat své lyžařské umění a díky společným zážitkům posilovat vzájemné vztahy. Přejme jim proto, ať jsou okolnosti příznivé a lyžařský týden může v únoru bez potíží proběhnout.

A protože po každé zimě přichází vždy nové jaro, ve výhledu před námi jsou též březnové události. K těm bezesporu patří už tradiční oslava masopustu na začátku března a také markoušovický Sousedský bál. I když se vnější okolnosti mění, máme se stále k čemu vracet. Překážky, které k nám přichází, se učíme překonávat a hledat v nich dary a příležitosti. Každý den se tak můžeme učit rozvíjet soucit a laskavost vůči sobě i druhým. Můžeme rozvíjet naši schopnost naslouchání a porozumění. Můžeme se učit vzájemné toleranci a respektu, být tu jeden pro druhého i přesto, že se spolu vždy na všem neshodneme. I tak můžeme být stále vnímaví vůči sobě i potřebám druhých.

A pokud máte chuť dozvědět se víc o tom, co všechno se v Mraveništi děje, můžete se podívat na web **www.domraveniste.cz**.

Do nového roku vám za Mraveniště přejeme hodně zdraví, otevřenou mysl a radost z každého dne.

Za Mraveniště z.s.
Petra Všetečková

Tříkrálová sbírka

V letošním roce se opět uskutečnila Tříkrálová sbírka organizovaná Charitou České republiky. Ta navazuje na tradici koledování na Tři krále (tj. 6. ledna). U nás proběhla od 7. ledna a byl to již 21. ročník.

Hlavním účelem je především pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísni a dalším sociálně potřebným skupinám lidí, a to zejména v regionech, kde sbírka probíhá.

V naší obci bylo vypraveno 6 skupin. Jedna v Markoušovicích, která prošla téměř celou obec. Skupinu tvořily děti z místního Mraveniště pod vedením Mirky Žižkové. Jak nám sama napsala: ***„Bylo hezké pozorovat dojmy děvčat, která se vžila do role králů naprosto naplno. První tóny písně „My tři králové jdeme k vám" byly trochu nejisté, ale postupně jsme získali na jistotě a začalo nás to těšit. Bylo moc příjemné, jak nás občané Markoušovic přivítali u svých dveří. Omlouváme se, že nebylo v našich silách dorazit ke všem dveřím, i když jsme se o to opravdu snažili. Naše putování bylo dlouhé."*** Snad jen dodat, že našlapali více než 7,5 km.

Ve Velkých Svatoňovicích šlo 5 skupin a vedle toho byly schránky na obecním úřadě a v kanceláři zemědělského družstva.

Sbírka ještě pokračovala až do 14. ledna s možností předat příspěvek na obecním úřadě.

Celkem se u nás vybralo 39 619 Kč. Celá částka byla odevzdána tradičně Charitě Červený Kostelec.

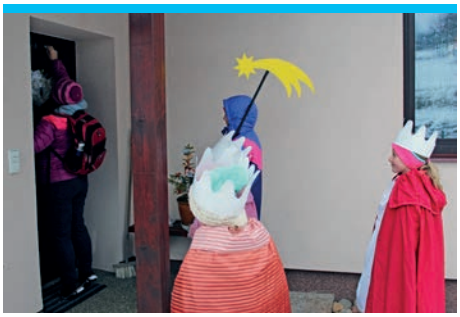

Děkujeme všem, kteří sbírku zajišťovali, za jejich velice prospěšnou práci.

Charita

Vánoční strom Markoušovice

Stalo se již víceletou tradicí rozsvěcet na návsi v Markoušovicích vánoční strom. I letos plánoval Tým náves jeho rozsvícení s programem a trhem. Přijatá vládní opatření však naše plány trochu pozměnila. Ale neodradila nás od toho mít na návsi vánoční strom.

Jeho přípravu jsme zahájili o prvním adventním víkendu, kdy jsme společnými silami strom nainstalovali a navěsili na něj světelný řetěz. Letos poprvé jsme vedle instalovaného stromu připravili nasvícení i na zasazenou jedli, která bude v budoucnu stálým vánočním stromem. S tímto záměrem jsme ji zde před pěti lety zasadili. Chtěli jsme nějakou pomalu rostoucí odrůdu. Dnes bychom si přáli, aby jedlička rostla trochu rychleji. Ale co, zatím jí dáme ještě pár let čas, ať se také vytáhne.

Nakonec jsme byli nuceni zrušit celý program i vánoční trh. Informaci o rozsvícení jsme však nezrušili. Celkem nás však překvapilo, že se v termínu, který byl sice dán, ale nijak dál nevyhlašován, sešlo ke stovce lidí. Malý Ota Bolehovský si vzal s sebou trumpetu. A tak jsme jej požádali, ať v 17:00 zatroubí nějakou koledu. To byl signál pro zvoníka a za zvuků trumpety a zvonu jsme oba stromy rozsvítili. Krásná předvánoční atmosféra to byla… Všude ležel sníh, dětem zářila očka a pobíhaly kolem. Dospělí přemýšleli o tom, kdy tato nenormální doba skončí, ale všem nám bylo tak nějak dobře.

To lepší nám jistě přinese rok 2022.

J. D.

Besedy v K-Klubu

Cestopisy pana Nývlta

Jak mnozí z vás zaznamenali, přesunuli jsme besedy pořádané kulturním výborem do zrekonstruovaného malého sálu v K-Klubu.

Podzimní cyklus přednášek zahájil **7. října pan Zdeněk Nývlt.**

Tento mnohým dobře známý cestovatel z Červeného Kostelce nás opět přišel seznámit se zážitky ze svých cest. Tentokrát nám promítl film z návštěvy **Peru**, a nebyla to jeho jediná podzimní beseda. Přišel mezi nás ještě **25. listopadu** se zážitky z **Bolívie**.

Součástí jeho vyprávění jsou vždy snímky a videa, doplněné jak zajímavostmi z historie, tak i osobními zážitky. Fotografie jsou podmalovány hudbou oblasti, jíž se přednáška dotýká.

Když jsme sjednávali tyto besedy, pan Nývlt si trochu zabilancoval a vzpomínal, že k nám jezdí od roku 2015 a že nás do loňského roku se svým pořadem navštívil již po dvaadvacáté. Přestože má své vyprávění vždy zajímavé a skvěle připravené, ne vždy návštěvnost posluchačů odpovídá jeho úsilí, což je škoda. Ale on říká, že se rád podělí o své zážitky i s menším počtem diváků, a opět přijede. A mnohdy dá přednost našim občanům před vystoupením ve větším místě.

Další setkání s ním plánujeme na březen.

Postřehy odjinud

21. října se uskutečnila beseda s panem **Petrem Voldánem**, autorem deseti sérií televizního pořadu **„Postřehy odjinud“**.

Vyprávěl o natáčení tohoto pořadu, které se tentokráte odehrávalo v Alpách. Dozvěděli jsme se, jak se jezdí švýcarskými vlaky, viděli jsme záběry z originální lanovky. V jeho vyprávění jsme se setkali s chovateli bernardýnů nebo se seznámili s výrobou sýrů, a ještě s velkým množstvím jiných, zajímavých postřehů z natáčení pro ČT.

Pan Voldán není pro pravidelné návštěvníky námi pořádaných besed nikým neznámým. Tato beseda byla již třetí v pořadí. Svá vyprávění má tradičně doplněna filmem s ozvučením.

Vedle poutavého vyprávění nás seznámil se svou novu knihou **„Na vlnách s Petrem Voldánem“**, kterou si zájemci mohli na místě zakoupit.

Potěšila nás hojná účast našich občanů, kteří odcházeli spokojeni, neboť díky promítání na velké plátno měli dojem, jako by Alpy právě navštívili. Jak to podmínky dovolí, rádi pana Voldána u nás opět přivítáme s dalším vyprávěním o zážitcích z jeho cest. Těšíme se proto na příští návštěvu tohoto cestovatele.

Krkonošský národní park a jeho zajímavosti

Série besed a přednášek pokračovala **ve čtvrtek 11. listopadu.**

O našich horách přišel vyprávět člen Správy KRNAP z Vrchlabí, **pan Daniel Bílek**.

Pan Bílek poutavě vyprávěl jak o současnosti, tak o historii Krkonoš. Přiblížil nám, jak naše hory v dávnověku vznikaly. Vedle toho představil vše, co dnes můžeme při návštěvě hor spatřit. Svá slova provázel bohatým obrazovým materiálem.

Přestože žijeme nedaleko a mnohdy si myslíme, že jsou nám Krkonoše známé, dozvěděli jsme se mnoho nového o současném dění v našich nejvyšších horách.

Z přednášky všichni odcházeli obohaceni o mnoho nových postřehů. Pan Bílek byl odměněn dlouhým potleskem.

Na toto téma by se jistě dalo povídat ještě dlouho. Proto zkusíme na další zajímavou besedu opět pozvat někoho ze správy KRNAP.

L. Š.

SDH Velké Svatňovice

Úvodem mi dovolte, jménem SDH Velké Svatoňovice, popřát všem v novém roce hodně zdraví.

Konec roku byl opět spojený s omezeními v souvislosti s pandemií kovidu, které znemožnily konání různých naplánovaných akcí. Před tím, než se tyto akce zrušily, jsme se zúčastnili v pátek 15. října **soutěže „O zlatou přilbu“** v Malých Svatoňovicích.

Bojovalo se v pěti disciplínách. První disciplínou bylo „sání“. Čtyři soutěžící musí spojit savice a koš, připojit na stroj a uvázat lana. Další na řadě byla „štafeta dvojic“, kdy velitel vybíhá na označenou metu. Poté první dvojce obíhá velitele, musí překonat překážku v podobě prolezení osobního automobilu a smotat hadici. Potom druhá dvojce tuto hadici opět roztáhne, proleze automobilem a běží do cíle. Po proběhnutí vybíhá velitel zpět. Dále byla připravena „štafeta“. Zde se plnily úkoly jako spojování hadic, přeskok překážky, spojování žebříku, převalování pneumatiky, přenos hasicího přístroje apod. Čtvrtou disciplínou byl „sestřik plechovek“ pomocí džberových stříkaček. A poslední přišly na řadu „kuželky“, kdy se v časovém limitu snaží soutěžící trefit požární hadicí co nejvíce kuželek. **V součtu výsledků těchto pěti disciplín jsme obsadili první místo a odvezli si domů zlatou přilbu.** Tím nám vznikla příjemná povinnost – v letošním roce uspořádat tuto soutěž u nás ve Velkých Svatoňovicích.

Bohužel s nastalou situací jsme nuceni, opět jako v loňském roce, **zrušit tradiční hasičský ples**, který se měl konat první sobotu v únoru. Doufáme, že další akce, kterých se plánujeme se sborem zúčastnit, proběhnou již za normálních okolností, bez jakýchkoliv změn a restrikcí.

Další akcí, k níž se sbor v letošním roce zavázal, bude uspořádání okresní hasičské soutěže dětí a dorostu v **„Závodě požárnické všestrannosti“**. Ta by se měla uskutečnit o víkendu 8. a 9. října.

Petr Hepnar ml.

Kroužek mladých hasičů

Po vánoční pauze opět probíhají pravidelné páteční tréninky a my se pilně připravujeme na nadcházející část sezóny.

Před Vánoci jsme však stihli ještě jedny závody,„Memoriál J. Kárníka“ v Mezilesí v sousedním náchodském okrese. Poměřit síly v disciplíně ZPV se vydala družstva mladších, starších a dorostenek. Za jednotlivce v kategorii dorostenců to byli Martin Krtička a Filip Frýba. Družstvo mladších zvítězilo, starší dosáhli na 11. místo, dorostenky si odvezly 2. místo a naši jednotlivci 5. a 7. místo.

Na jaro se obzvlášť těšíme, protože již máme výkonnější sportovní požární stříkačku, díky které mohou být naše časy a výkony ještě o kus lepší. Za koupi a přestavbu moc děkujeme SDH a obci Velké Svatoňovice.

H. K.

SDH Markoušovice

TJ Sokol Markoušovice

Činnost naší organizace, jako ostatně nás všech, ovlivňují neustále přijímaná opatření ke Covidu–19.

Pozitivní je, že i tak se nám podařilo rozproudit alespoň tréninky volejbalu. Každý pátek se scházíme v místní tělocvičně a na ukončení pracovního týdne si trochu protáhneme tělo a „poklábosíme“.

Mrzí nás, že jsme byli nuceni zrušit tradiční podzimní Dušičkový turnaj. Zabezpečení akcí v souladu s vládními opatřeními je ve skromných amatérských podmínkách pro organizátory dost náročné. Nejinak tomu je i u spolků v okolních obcích. Proto se dosud nekonal ani jeden z tradičních zimních turnajů.

Pevně věříme, že se situace zlepší a my uspořádáme jarní Josefovský turnaj, kde bychom mohli konečně poměřit své síly s ostatními oddíly.

Závěrem chceme informovat, že se rozběhlo i cvičení žen. To nezastřešuje naše TJ, ale cvičitelka Dagmar Čurdová. Schází se každou středu a podmínkou účasti je absolvování očkování proti Covidu.

J. D.

Místní skupina ČČK

Zdravíme v novém roce s krásným číslem 2022!

Poslední část loňského roku se v Českém červeném kříži nesla ve znamení návratu k tradičním činnostem, i když ty byly, stejně jako veškeré dění ve státě, částečně omezeny aktuálními protiepidemickými opatřeními.

V listopadu jsme uspořádali pro širokou veřejnost přednášku na téma **„Zpět ke zdraví aneb můžeme si pomoci sami“** s paní Zdenou Kasákovou z firmy Meyra, která se zabývá rehabilitačními a kompenzačními pomůckami. Paní Kasáková se ve svém povídání opírala o bohaté zkušenosti z praxe, protože se rehabilitací zabývá celý svůj profesní život. Zajímavých témat, dotazů a povídání bylo tolik, že nám na to ani zdaleka nestačil vyhrazený čas. Na základě mnoha pozitivních ohlasů jsme se proto rozhodli uspořádat obdobnou přednášku i v letošním roce. Je vidět, že téma zdraví je blízké nám všem, obzvlášť v této době.

Na konci listopadu se pak v ateliéru naší členky Kláry Šikové konalo **Věnčení**, kdy si zájemci mohli v poklidné atmosféře vytvořit adventní věnce.

Naše loňská činnost vyvrcholila **předvánočním posezením** na začátku prosince. Při příjemném povídání jsme vyráběli vánoční dekorace, které nám pak dělaly doma radost po celý slavnostní čas. Potěšilo nás, že některé členky s sebou vzaly i své malé ratolesti.

Co se týká plánů pro tento rok, hned v lednu nás čeká **valná hromada místní skupiny** a v březnu se námi navržení kandidáti zúčastní volebního shromáždění oblastního spolku, kde se bude volit

výkonná a dozorčí rada. V dalších měsících se pak uvidí podle aktuální situace, protože jak se ukázalo v posledních dvou letech, plánovat se nedá takřka nic. Každopádně plánů máme hodně a budeme se i nadále zapojovat do místních aktivit.

Do začínajícího roku Vám všem přejeme pevné zdraví, pohodu a dobrou náladu.

Za MS ČČK Markoušovice
Stáňa Illnerová

TJ Sokol Velké Svatoňovice

Na 12. listopadu 2021 svolal výkonný výbor valnou hromadu členů TJ Sokol.

Schůze se jako zástupce obecního úřadu zúčastnil starosta pan Viktor Marek.

Jednání vedl předseda TJ Sokol, pan Jiří Špetla. Přednesl zprávu o činnosti za období od poslední valné hromady.

Vedoucí jednotlivých oddílů pak podali zprávu o jejich činnosti.

Dále byla přednesena zpráva o hospodaření organizace. V její části bylo vysloveno poděkování paní Jarmile Seidelové za dlouholetou a spolehlivou práci pokladní. Poté byl zvolen nový pokladník.

V diskuzi byl probírán návrh výkonného výboru na novou výši členských příspěvků, které je nutné vzhledem k tíživé hospodářské situaci navýšit. Nová výše příspěvků byla převážnou většinou schválena.

Vzhledem k tíživé ekonomické situaci TJ Sokol byl diskutován i návrh na převod majetku TJ na obec. Valná hromada pověřila výkonný výbor, aby o tom s obcí jednal.

L. Š.

Výlet do sklípku

Poslední říjnový víkend se s ročním odkladem uskutečnil výlet do sklípku. Tentokráte jsme vyrazili do Hustopečí u Brna do sklepu Blanka. Nešlo však, jak si možná někteří čtenáři na první pohled myslí, jen o košt vína a posezení u něj. Šlo o skutečně naučný výlet se vším všudy. První zastávkou, když vynecháme chutný oběd v Sebranicích, byla návštěva Jeskyně blanických rytířů v Rudce u Kunštátu.

Mnohým z vás, stejně jako účastníkům zájezdu, možná vrtá hlavou, co je to za jeskyni, když Blaník je odtud na míle vzdálený. Vše jsme poznali až na místě. Vstup do jeskyně chrání lev jako symbol české státnosti. U něj jsme se zastavili a vše o historii vzniku se dozvěděli od průvodkyně. Ve zkratce. Jeskyně je uměle vytvořená v pískovcové skále. V jeskyni jsou vytesány sochy blanických rytířů, českých legionářů, ale i Sněhurky a jejích trpaslíků (ty byly odstraněny v 50.-60. letech a dnes nově doplněny). Všemu vévodí svatý Václav na koni. Všechny sochy ztvárnil amatérský sochař Stanislav Rolínek za podpory místního mecenáše Františka Buriana. Jeskyně je součástí lesoparku, kde vzpomínaný sochař ze skály vytesal i skutečně nadživotní sochu našeho prvního prezidenta T. G. Masaryka, vysokou 14 metrů.

Socha byla trnem v oku okupačním orgánům a jejich přisluhovačům v době Protektorátu Čechy a Morava, a tak nestačilo jen její zazdění, ale byla skutečně zničena. Do dnešních dnů zůstaly pouze Masarykovy boty a ve skále znatelný reliéf jeho postavy.

V přilehlém lesoparku jsou umístěny panely s fotografiemi ze slavnostního odhalení sochy v roce 1928. Mimo ně zde najdeme i výtvory ze sochařských sympózií, která jsou zde pravidelně pořádána.

Po ukončení prohlídky jsme se přesunuli do Hustopečí u Brna, kde jsme absolvovali další část našeho zájezdu. Po velmi chutné večeři následoval košt s odborným výkladem someliérky. Pak již byla volná zábava, kterou zpestřili účastníci zájezdu zpěvem doprovázeným hrou na kytaru a harmoniku. Vše jsme zakončili tancem za zvuků reprodukované hudby. Ani jsme se nenadáli a večer byl za námi a my jsme mohli s dobrou náladou odejít na ubytovnu. Ráno pak jen nakoupit nějakou tu lahvinku, která nám zpříjemní některý domácí večer, a hurá domů. Na jedné zastávce jsme ještě pořídili závěrečné společné foto na památku. Velké poděkování patří organizátorům zájezdu v čele s Liborem a Jitkou Těžkých a obci za finanční podporu.

J. D.

2. ročník VŘSSR

V sobotu 6. listopadu se na návsi v Markoušovicích uskutečnil 2. ročník veřejné soutěže **V**epřové **Ř**ízky **S**e **S**maží **R**ůzně. Do soutěže se tentokráte přihlásilo pět soutěžících.

Do čela poroty se postavila Stanislava Illnerová. Hodnocení odborné (vybrané poroty) doplnilo hodnocení všech návštěvníků - tzv. laické poroty.

Tým náves pro návštěvníky, kterých se sešlo kolem padesáti, připravil občerstvení v podobě napečených sladkostí a dvou druhů bramborového salátu. Ty doplňovaly ochutnávání soutěžních vzorků.

Každý soutěžící měl za úkol podle své receptury usmažit minimálně dva řízky. Ten první předvedl odborné porotě, druhý předával laické porotě. Odborná porota hodnotila nejen chuť řízků, ale i celkový dojem z předvedeného výkonu podle předem stanovených kritérií. Laici většinou pouze chuť jednotlivých vzorků.

Vše probíhalo v duchu fair play. Soutěžící si nejen vyměňovali zkušenosti, ale v případě potřeby si vypomohli ingrediencemi, které si měli všichni přinést své. Ale jak

už to někdy bývá, něco se zapomene 🙂.

Vše proběhlo velice rychle, a tak během jedné hodiny odevzdali všichni své soutěžní výtvory odborné porotě. Následovalo smažení pro návštěvníky, aby i ti měli dostatek ochutnávkových dávek pro posuzování.

Následovalo vyhodnocení soutěže. V letošním 2. ročníku **zvítězila Eva Veselá** a **v hodnocení diváků si nejlépe vedl Míla Javůrek**. To bylo to důležité, ale ne podstatné. Podstatné bylo, že jsme na naší návsi společně strávili krásný podzimní den.

Mnozí také ještě dlouhou dobu po vyhlášení výsledků zůstali u ohně a povídali si s přáteli.

J. D.

Vítání občánků 06. 11. 2021

V sobotu 6. listopadu 2021 se konalo v obřadní síni Obecního úřadu Velké Svatoňovice vítání občánků. Nejmenší děti se svými rodiči přivítala matrikářka paní Jana Šrámková. Tuto slavnost zpříjemnily děti za základní školy básničkami a hrou na flétničky. Pan starosta Viktor Marek předal maminkám kytičku a malým občánkům drobné dárky. Rodičům a dětem popřál hodně zdraví, pohody, radosti a vzájemné lásky.

Přivítáno bylo 8 dětí:
Arnold Dlhý
Jakub Zezula
Ema Málková
Matěj Šedivý
David Šrůtek
Filip Králíček
Tadeáš Lauer
Natálie Gorelková

J. Š.

Připravované akce

Vážení čtenáři,

v této části našeho zpravodaje vás zpravidla informujeme o připravovaných akcích.

Současná netradiční doba má však mnohá úskalí v přijímaných opatřeních k zamezení šíření epidemie koronaviru.

Z toho důvodu zde budou uvedeny pouze akce, o kterých jsme přesvědčeni, že se uskuteční.

O ostatních, které jsou termínově uvedeny (jak byly původně plánovány) v našem obecním kalendáři na rok 2022, budete vždy včas informováni na vývěskách, webových stránkách obce nebo obecním rozhlasem.

3. března od 18:30
v malém sále K-Klubu beseda s panem Nývltem
„Přírodní krásy a památky Slovinska

25. března od 14:00
velký sál K-Klubu **Jarní setkání seniorů**

26. března od 19:00
ve velkém sále K-Klubu divadelní představení ochotníků z Police nad Metují **„Světáci“**

5. dubna
proběhne **zápis do 1. třídy** naší základní školy

7. dubna od 18:30
v malém sále K-Klubu beseda s panem Nývltem
„Národní parky Podyjí“

3. dubna ve 14:00
Vítání jara u K- Klubu

9. dubna
sběr nebezpečného odpadu způsob a postup bude včas zveřejněn

17. dubna od 19:00
v Sokolovně v Markoušovicích pořádá místní SDH **Velikonoční zábavu**

30. dubna od 16:00
Stavění máje na návsi v Markoušovicích a následné **Pálení čarodějnic** pořádané SDH Markoušovice

7. května
se uskuteční **Pochod „Babička“** se startem na fotbalovém hřišti

Měření a pozorování počasí ve Velkých Svatoňovicích

Amatérská meteorologická stanice se nalézá na Valech u č. p. 277. V nepřetržitém provozu je od května 1993, od 8. května 2010 je měření částečně automatizováno. Webové stránky se zpracovanými výsledky měření a pozorování naleznete na adrese **www.meteosvatonovice.cz**. Od 22. prosince 2018 jsou nově dostupná online data s pětisekundovou aktualizací na stránce **www.meteosvatonovice.cz/meteo/**, spolu se spoustou statistik vycházejících z automatizovaného měření.

Shrnutí meteorologických měření a pozorování ve IV. čtvrtletí roku 2021

Poslední čtvrtina uplynulého roku byla celkově teplotně slabě nadnormální a srážkově slabě podnormální.

Říjen se s průměrnou měsíční teplotou +7,9 °C (odchylka +0,2 °C) umístil na 13. nejchladnějším místě od roku 1996. V průběhu měsíce již běžně mrzlo, zaznamenali jsme osm mrazových dní, celodenní mráz se ještě nevyskytl. Minimální teplota klesla na -2,6 °C dne 11. října, maximální naopak vystoupila na +23,3 °C dne 5. října. Srážky se vyskytly během 13 dnů, jednalo se pouze o déšť s celkovým úhrnem 30,1 mm (54 % normálu). Při přechodu studené fronty 5. října se vyskytly dvě bouřky. Dalo se předpokládat, že bouřková sezóna jimi skončila. Jak hluboký to však byl omyl! Silný nárazový vítr při přechodu hluboké tlakové níže pak 21. října přinesl náraz větru o rychlosti 13,9 m/s.

Listopad byl proti normálu poněkud teplejší než měsíc předešlý. Průměrná měsíční teplota +4,2 °C (odchylka +0,9 °C) ho vynesla na 13. místo mezi nejteplejšími listopady posledních 26 let. Teplotní extrémy se pohybovaly mezi +14,0 °C (1.11.) a -5,5 °C (29.11.). Počet mrazových dní vzrostl na 12, na celodenní mráz jsme i nadále čekali. Dočkali jsme se však prvního sněžení, ba i prvního sněhu. První vločky se z nebe začaly snášet 26. listopadu v 8:30 ráno a do dalšího dne již ležela na zemi souvislá sněhová pokrývka. Její výška stačila do konce měsíce vzrůst na 10 centimetrů, což byl na listopad opravdu dlouho nevídaný výkon. Srážek spadlo celkem 51,2 mm (112 % normálu) v průběhu 17 dní. Z toho 4 dny padal pouze sníh.

Prosinec si z listopadu přinášel sněhovou peřinu a nehodlal se jí jen tak snadno vzdát. Průměrná měsíční teplota -0,8 °C (odchylka +0,1 °C) ho sice zařadila téměř do středu výsledkové listiny na 12. nejchladnější místo, ale proti předchozím letům si dokázal po většinu svého trvání zachovat zimní charakter. Tradiční předvánoční oblevě sice zcela nezabránil, ale svátkům na blátě jsme se částečně vyhnuli, dokonce i ten sníh se našel. Druhá polovina měsíce byla z hlediska teplot jako na houpačce, silné mrazy se střídaly s oblevami, sněžení s táním. I proto jsme si dosyta „užili" skoro všech námrazových jevů – ledovky, náledí, jíní i jinovatky. V teplých obdobích často kazily výhled husté mlhy – 12 dní v měsíci. Zaznamenali jsme celkem 26 dní mrazových, z toho 5 ledových se celodenním mrazem. Nejmrazivější ráno nastalo na sv. Štěpána, kdy teplota klesla až na -14,8°C. Pro tento den se jednalo o absolutní rekord, naopak na Silvestra vyskočila rtuť teploměru až na +5,3 °C. Srážky se vyskytly v 23 dnech (10 z nich pouze sněžilo) a jejich celkový úhrn činil 46,0 mm (84 % normálu). Souvislá sněhová pokrývka ležela po dobu 23 dní a svého maxima v hodnotě 14 cm dosáhla 10. prosince. Velmi překvapivá byla noční bouřka na studené frontě 19. prosince.

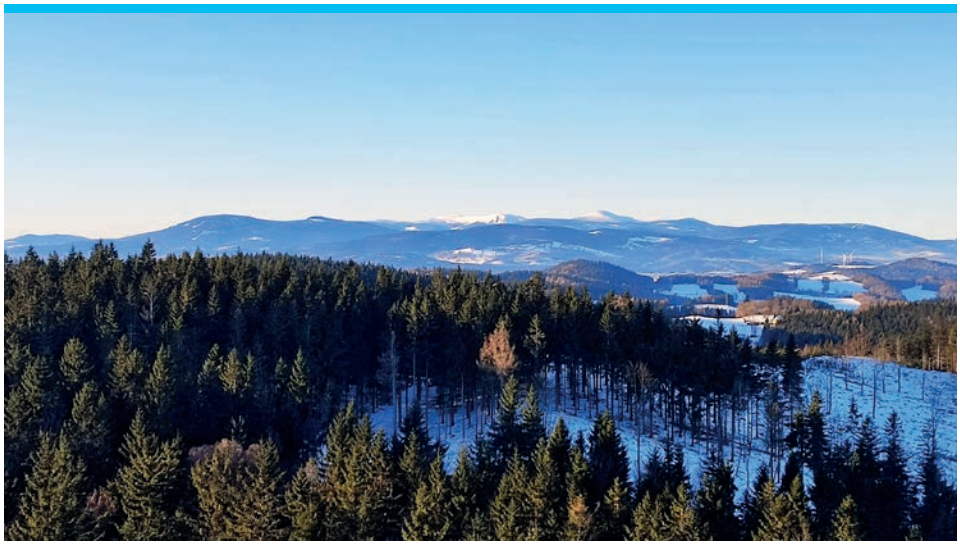

Výhled z rozhledny na Žaltmanu na Krkonoše (26. prosince 2021)

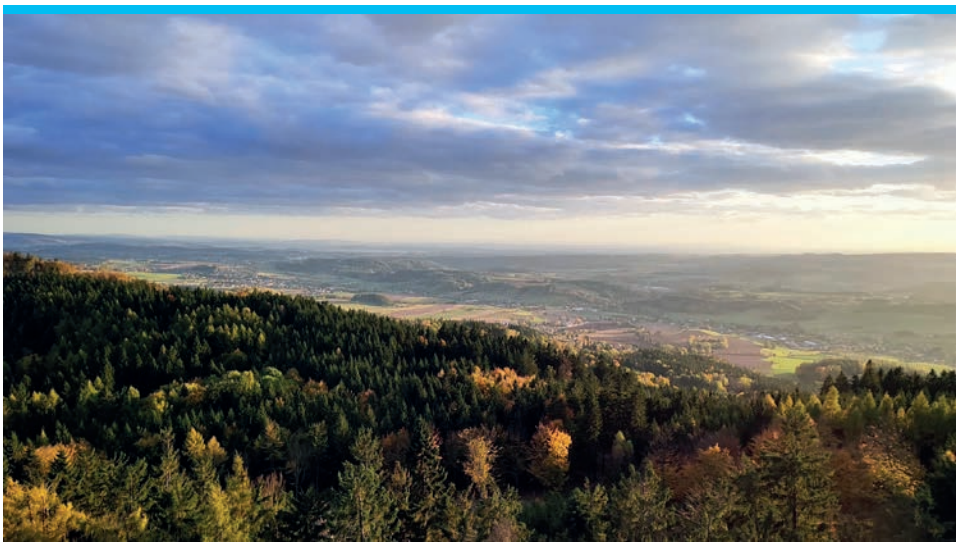

Podzim přichází pod Jestřebí hory (22. října 2021)

Jaký byl z meteorologického hlediska rok 2021?

Minulý rok byl proti letům předchozím výrazně chladnější – statisticky i pocitově. I přesto s průměrnou teplotou +7,9 °C patřil mezi roky teplotně průměrné (odchylka -0,2 °C) a ne chladné. Chladným

Pokračování na další straně >>

<< Pokračování článku „Měření a pozorování počasí„ ze strany 19

se nám zdál především proto, že od roku 2013 byly všechny roky nadprůměrně teplé a jakýkoliv návrat k normálu se nám tak jeví jako výrazné ochlazení. K celkové nižší teplotě celého roku přispěly především chladnější měsíce únor, březen, duben a květen. Duben a květen byly výrazně studenější, květen dokonce rekordně. Během dubna běžně sněžilo a sníh se několikrát udržel i na povrchu země. I letní měsíce byly chladnější, srpen pak vyloženě studený. Poprvé v historii měření (od roku 1993) nenastal během prázdnin ani jeden tropický den. Podzim a počátek zimy spadaly teplotně do normálu, ačkoliv prosinec se nám opět zdál studenějším než v minulosti, hlavně mrazivými ranními teplotami a trvalejší sněhovou pokrývkou. V průběhu celého roku jsme nakonec zaznamenali pouhých 5 dní tropických a 43 letních. Naopak 135 dní s mrazem (z toho 22 s celodenním) bylo hodnotou, kterou jsme již delší čas neviděli. Nejvyšší teplota v roce +31,9 °C byla naměřena 20. června, nejnižší -20,1 °C pak 14. února.

Srážkově vyšel uplynulý rok lehce podprůměrný. Celkový roční úhrn 645,1 mm odpovídal zhruba 93 % normálu. Z hlediska potřeb vegetace však bylo rozložení srážek v průběhu roku docela příhodné. Nejvíce pršelo v květnu (120,8 mm), nejméně naopak v září (17,8 mm). Srážky padaly v 228 dnech, přičemž v 57 případech se jednalo o čisté sněžení. Počet dní se souvislou sněhovou pokrývkou dosáhl 83 a udělal tak po delším období radost příznivcům zimních aktivit. Maximální výška sněhu 23 cm byla naměřena 9. února. V druhém pololetí pak dosáhla vrcholu 10. prosince, a to 14 cm.

Tlak vzduchu se pohyboval v rozmezí 1043,1 hPa (14.2.) a 991,0 hPa (23.1.). Území Česka se v zimním půlroce hluboké tlakové níže spíš vyhýbaly, což nás ušetřilo výskytu výraznějších větrných bouří.

Perun se také činil, přinesl nám 38 bouřkových dní s 61 jednotlivými bouřkami. Jednalo se o vyšší počet než obvykle, avšak bouřky byly až na výjimky slabé či vzdálené a na rozdíl od jiných koutů naší vlasti zde většinou nepřinášely zkázu. Největší roční nárazy větru byly spojeny s bouřkou a hlubokou tlakovou níží. V prvním případě se jednalo o noční přechod studené fronty 29. června.

Výrazná námraza na rozhledně (11. prosince 2021)

Při něm zadulo od jihozápadu rychlostí 13,9 m/s, což ale bylo ve srovnání se staničním rekordem 21,5 m/s (z 10. 2. 2020) téměř vánkem. Druhý případ nastal na konci října a vítr při něm dosáhl taktéž rychlosti 13,9 m/s.

A jiné zajímavosti, které jsme mohli pozorovat?

V únoru nás několikrát po sobě postihly tuhé mrazy. Nejprve na počátku měsíce klesla teplota díky výskytu sněhové pokrývky na -19,5 °C, následně pak v jeho polovině (14.2.) až na -20,1 °C. Jednalo se o 9. nejnižší teplotu dosaženou za dobu automatického měření (od 8. 5. 2010) a zároveň nejnižší teplotu od 11. ledna 2017 (-21,9 °C). Mrazy byly doprovázeny mlhou, která při svém namrzání zanechala na porostech i plotech výraznou jinovatku. Před koncem měsíce nastalo prudké oteplení, vrcholící 24. února. V tento den vystoupala teplota až na +15,1 °C. Byla to nejvyšší únorová teplota za celou dobu měření. Další teplotní extrém nastal 31. března, kdy odpolední maximum +22,4 °C znamenalo nový březnový historický rekord.

Počátkem května nás v souvislosti s přechodem tlakové níže zasáhly vydatné dešťové srážky doprovázené silným větrem. Za dvanáct hodin spadlo 30,9 mm deště (nejvíce od bouřky 30. srpna 2020). Intenzivní déšť v oblasti Krkonoš způsobil vzestup hladiny řeky Úpy na 1. stupeň povodňové aktivity. V Malých Svatoňovicích pak vytopil budovu nádraží, neboť z ní byla z důvodu rekonstrukce právě snesena střecha.

Jak jsem již uvedl výše, léto bylo z hlediska bouřek poměrně klidné. Kromě slabších a vzdálenějších bouří se opakovaně vyskytovaly bouřky noční. V jejich případě jsme měli několikrát štěstí, že se při svém postupu od jihozápadu vyřádily nad vnitrozemím Čech a k nám dorazily až pozdě v noci již výrazně zesláblé. Jedna ze silnějších nás postihla okolo půlnoci z 29. na 30. června a způsobila lehké škody. Celý bouřkový systém byl klasifikován jako slabé derecho. Po ničujícím tornádu, které postihlo jih Moravy 24. června, jsme následně všichni hleděli s obavami na jakýkoliv temnější mrak na obzoru. Mnohé proto vyděsil oblačný trychtýř rotující 26. července přímo nad Českou Skalicí. V tomto případě se naštěstí jednalo pouze o neškodnou trombu. Byla ovšem tak výrazná, že ji bylo možné pozorovat i z území naší obce.

Jedinou výraznější větrnou bouří, která se projevila v našem regionu, byla tlaková níže Hendrik II. Postupovala 21. října přes sever Německa dále k východu a přinášela silný nárazový vítr především do severní poloviny Čech. Krátce po poledni dorazily nejsilnější poryvy, působící opět lehké škody. Na Kyselé hoře nad Malými Svatoňovicemi dosáhl vítr rychlosti až 26,8 m/s (96 km/h).

Závěr podzimu a počátek zimy byl docela klidný, ale blížící se závěr roku nám přinesl ještě jedno překvapení. Při přechodu výrazné studené fronty 19. prosince došlo ve večerních hodinách k jedinému bleskovému výboji z větrné elektrárny u Zlaté Olešnice směrem vzhůru. Poprvé za celou historii zdejšího pozorování jsem si tak mohl zaznamenat první prosincovou bouřku.

T. Prouza

Zpravodaj občanů Velkých Svatoňovic a Markoušovic , vydává jako periodický tisk územního samosprávného celku čtvrtletně OÚ Velké Svatoňovice 68, IČO 278 394, evidenční číslo **MK _R E 22736.**
E-Mail: zpravodaj@velkesvatonovice.cz
Číslo 1/ 2022 vyšlo nákladem 600 výtisků 28. 1. 2022, uzávěrka dalšího čísla je 10. 4. 2022
Grafické zpracování a tisk: Tiskárna PRATR a.s. Náchodská 524, 54103 Trutnov